

Aan:
de heer A. Lanting en de heer K.H. Smidt

(i.a.a. de overige statenleden)

Assen, 1 juni 2006

Ons kenmerk 22/5.19/2006004205

Onderwerp: Beantwoording vragen ex artikel 41 Reglement van orde inzake de Vogel- en Habitatrichtlijn (VHR)

Geachte heren,

Hierbij beantwoorden wij de door uw fractie gestelde vragen ex artikel 41 van het Reglement van orde inzake de VHR.

Vraag 1

De nu voorliggende voorstellen geven een aanzet tot een complete nieuwe ronde van beleidsontwikkeling in het landelijk gebied. Er moeten nieuwe beheersplannen worden opgesteld en bestemmingsplannen en waterbeheersplannen zullen hierop afgestemd moeten worden. Bovendien zullen alle ondernemers en burgers die in de invloedssfeer van een gebied zitten, geconfronteerd worden met vergunningsplicht waarbij de provincie het bevoegd gezag is. Al met al een nieuwe belasting van overheden en burgers. Een en ander staat haaks op het actuele streven naar het terugdringen van de regeldruk en administratieve lasten. Is onze constatering juist en zo ja, op welke wijze ziet het college kans op deze lastendruk zoveel mogelijk te beperken?

Antwoord 1

Wij zullen trachten in Drenthe de lastendruk tot een minimum te beperken door efficiënte besluitvorming en door waar mogelijk uit te gaan van bestaand beleid.

Een andere ontwikkeling die tot vermindering van de administratieve lasten moet leiden is de invoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Deze wet moet leiden tot integratie en stroomlijning van verschillende vergunningprocedures in één omgevingsvergunning. Ook de vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet (NBW) is bij dit proces betrokken. De verwachting is dat het wetsvoorstel Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in de loop van dit jaar bij de Tweede Kamer wordt ingediend.

Vraag 2

Waarop worden ruimtelijke plannen en ontwikkeling getoetst als er nog geen beheersplan is en is het mogelijk dat bestaand gebruik door gemeenten "wegbestemd" moet worden als er een strijdigheid blijkt met de instandhoudingsdoelstellingen van het VHR-gebied?

Antwoord 2- *Toetsing van ruimtelijke plannen*

Zolang de instandhoudingsdoelstellingen nog niet formeel zijn vastgesteld, worden ruimtelijke plannen en ontwikkelingen getoetst aan de kwetsbaarheid van de aangewezen vegetatietypen en soorten die genoemd worden in de voorlopige aanwijzing van de Natura 2000-gebieden (TK 26800 XIV, nummer 6, nTK 28171, nummer 3, en voor de HR TK 2860 XIV, nummer 154, TK 2980 XIV, nummer 63).

Zodra er voor het gebied een beheerplan is vastgesteld, moeten plannen ook getoetst worden aan het beheerplan.

- *Bestaand gebruik*

Om te komen tot een zorgvuldige afweging van bestaand gebruik is het nodig te beschikken over instandhoudingsdoelstellingen en een beheerplan voor het gebied waarin het gebruik plaatsvindt. Het voorbereidingsproces voor het vaststellen van het beheerplan voor het gebied is het aangewezen traject om bestaand gebruik volgens de NBW 1998 te toetsen.

Indien bestaand gebruik betekent dat instandhoudingsdoelstellingen niet gehaald kunnen worden, moet getracht worden daar via het beheerplan een oplossing voor te vinden. In het uiterste geval kan dat betekenen dat bestaand gebruik geheel of gedeeltelijk beëindigd moet worden.

Vorenstaande laat onverlet dat de initiatiefnemer bij bestaand gebruik, waarbij zich een toetsingsmoment voordoet omdat het anderszins vergunningplichtig is (er is bijvoorbeeld een milieu- of bouwvergunning nodig) op het moment dat hij die andere vergunning aanvraagt, ook in overleg moet treden met de provincie om te beoordelen of een NBW-vergunning moet worden aangevraagd. In ieder geval zal bij intensivering of uitbreiding die significante negatieve gevolgen kan hebben een aanvraag moeten worden ingediend, maar ook bij ongewijzigde voortzetting van bestaand gebruik kan het aangewezen zijn om het vergunningentraject te starten. De initiatiefnemer zou hier de voorkeur aan kunnen geven boven regulering via het beheerplan uit het oogpunt van rechtszekerheid. De minister heeft toegezegd met betrekking tot het onderwerp Bestaand gebruik voor de zomer een brief aan de Tweede Kamer te sturen.

Vraag 3

Bij de begrenzing van de VHR-gebieden is volgens de documenten gekozen voor aansluiting bij de ecologische hoofdstructuur (EHS). Op zich lijkt dat verdedigbaar, ware het niet dat er een fundamenteel verschil zit tussen de realisatie van de EHS en de bescherming van VHR-gebieden. De realisatie van de EHS is op basis van vrijwilligheid. Het gaat hierbij zowel om de verwerving, het afsluiten van beheersovereenkomsten en het treffen van maatregelen op het vlak van bijvoorbeeld de waterhuishouding. Bij de VHR-gebieden wordt deze vrijwilligheid verlaten en worden vrijwel alle belangen en ontwikkelingen ondergeschikt gemaakt aan de doctrine van de doelen van het beheersplan.

Vanuit deze achtergrond is het duidelijk dat het bestempelen als VHR-gebied een zorgvuldige afweging vraagt. Een afweging waarbij niet alleen de ecologische doelen de doorslag geven, maar ook sociaal, economisch en maatschappelijke belangen in de afweging worden betrokken. Wij sluiten ons aan bij werkgevers en -nemersorganisaties die zich, bij een onevenwichtige afweging van belangen, zorgen maken over bedrijfsontwikkeling en werkgelegenheid (landbouw en toerisme). Is die juist en op welke wijze gaat het college bij het opstellen van beheersplannen om met bestaande belangen en bestaand gebruik en de mogelijkheden voor nieuwe ontwikkelingen?

Antwoord 3

De keuze en de begrenzing van de Natura 2000-gebieden vindt primair plaats op basis van ecologische argumenten (aanwezigheid van te beschermen en te ontwikkelen soorten en habitats). Bij de uitwerking van de begrenzing op detailniveau wordt, indien dit logisch en verantwoord is, aangesloten bij de begrenzing van de EHS. Dit om te voorkomen dat er onnodig met verschillende begrenzingen gewerkt wordt.

Momenteel bereidt de minister van landbouw, natuur en voedselkwaliteit (LNV) de besluiten tot aanwijzing van de Natura 2000-gebieden voor. Hierbij worden ook de instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd. In dit kader brengt LNV vooraf in beeld wat de gevolgen zijn voor de betrokken sectoren/gebruikers (maatschappelijke-kosten-batenanalyse). Deze analyse zal een globale indicatie geven waar knelpunten zich zouden kunnen voordoen. Deze analyse zal in de besluitvorming over de gebiedsaanwijzingen worden betrokken. Gestreefd wordt naar een evenwichtige afweging van belangen.

Overigens zal bij de procedure tot aanwijzing van de gebieden voor eenieder de mogelijkheid bestaan om zijn zienswijze hierover kenbaar te maken. Deze procedure zal naar verwachting na de zomer beginnen.

Vraag 4

Het is de VVD opgevallen dat gedeputeerde staten in haar commentaar op de conceptaanwijzing nogal eens om uitbreiding van terreinen en maatregelen vraagt. Zonder inzicht voor de gevolgen lijkt ons dat niet verstandig. De VVD is niet op voorhand tegen elke uitbreiding maar wil eerst meer zicht op de consequenties. Zijn deze consequenties wel in beeld gebracht en deelt u die mening?

Antwoord 4

In onze brief van 7 februari 2006 hebben wij in het kader van de consultatieronde van LNV suggesties gedaan ten aanzien van de begrenzing van enkele gebieden.

De suggesties zijn te verdelen in een aantal categorieën:

- *kleine technische aanpassingen (verkeerd kaartgebruik, begrenzing eigendommen etc.)*
- *het afvoeren van een aantal gebieden die landbouwkundig benut worden*
- *een aantal kleinere aanpassingen die noodzakelijk zijn om de instandhoudingdoelstellingen te kunnen bereiken*

- *ten slotte een aantal suggesties waarbij wij opmerken dat die weliswaar noodzakelijk zijn voor het bereiken van de doelstellingen van het VHR-gebied en passen in ons huidig beleid, maar waarbij er nog planologische procedures doorlopen moeten worden en wij er de voorkeur aan geven deze correcties pas na de planologische procedures te implementeren.*

Vraag 5

De EU-lidstaten hebben afgesproken om maatregelen te nemen die nodig zijn om een gunstige staat van instandhouding van soorten en habitattypen, die van communautair belang zijn, te realiseren. Als je deze uitgangspunten projecteert op de begrenzings- en de bepaling van doelen voor de Drentse gebieden, valt op dat op veel plaatsen de ambities zich meer richten op het uitbreiden van natuur van een geselecteerd type. Dus niet koesteren wat er is, maar het verder ontwikkelen van natuur. Als gevolg hiervan zie je dat in elk gebied waar (los van de structurele aanwezigheid van een type) mogelijk potenties liggen, deze habitattypen als streefdoel zijn opgevoerd. Er wordt dus niet ingezet op een robuuste en geconcentreerde inzet op een locatie maar op veel plekken wordt een poging gewaagd om met inzet van veel cultuurtechnische maatregelen iets te realiseren. Men kan zich afvragen of dit efficiënt is en ook vereist wordt. Hoe kijkt gedeputeerde staten tegen deze materie aan?

Antwoord 5

Bij de procedure tot selectie van gebieden heeft het ministerie duidelijke criteria gehanteerd. Op aandringen van de Europese Commissie is daarbij het aanvankelijk ingenomen standpunt dat kleine gebieden buiten de selectie zouden vallen verlaten. Voor zeldzame vegetatietypen zijn dus nu ook kleinere gebieden (bijvoorbeeld Norgerholt) geselecteerd. De criteria zijn vastgelegd in een "Verantwoordingsdocument" waarin de keuze voor de gebruikte selectiemethode is verklaard en daarmee wordt een heldere onderbouwing gegeven van de Nederlandse bijdrage aan de communautaire lijst.

In het algemeen leidt dit tot grotere aaneengesloten gebieden waarin inderdaad een variëteit aan biotooptypen voorkomen, zodat daarmee aan meerdere doelstellingen wordt voldaan.

Vraag 6

In voorliggende documenten neemt Nederland nogal een verzwaring op zich ten opzichte van de reeds aangemelde doelen en habitattypen. Als voorbeeld voor het Dwingelderveld wordt voor kwaliteitsverbetering 15%, dat is 565 ha van de totale oppervlakte voor stuifzanden gereserveerd, terwijl die daar helemaal niet zijn. Wat is de mening van gedeputeerde staten daarover?

Antwoord 6

Het streven naar kwaliteitsverbetering in Natura 2000-gebieden is geen verzwaring ten opzichte van de reeds aangemelde doelen en habitattypen, maar past in de Europese doelstellingen van behoud en herstel van op Europees niveau bedreigde habitattypen en soorten.

Het in de vraag genoemde voorbeeld voor het Dwingelderveld kunnen wij niet plaatsen. Voor het Dwingelderveld zijn in het conceptdoelendocument geen doelen voor stuifzanden opgenomen.

Vraag 7

De Drentse burger wordt nauwelijks bij het beheer van natuurgebieden betrokken. Er zou in Drenthe meer gestructureerd overleg met omwonenden moeten komen. Bent u dat met ons eens en wilt u dat ook bevorderen?

Antwoord 7

Voor de Nationale Parken bestaat reeds een overlegorgaan waar verschillende groeperingen uit de samenleving bij betrokken zijn. Voor de overige natuurterreinen kan men niet in het algemeen stellen dat er gestructureerd overleg met omwonenden noodzakelijk is. Het is aan de terreineigenaar om goed met de omgeving te communiceren, onder meer door middel van voorlichting. Wij achten het niet noodzakelijk hier een nog actievere rol in te spelen.

Het opstellen van een beheerplan voor een Natura 2000-gebied gebeurt in overleg met eigenaren, gebruikers, andere belanghebbenden en betrokken andere overheden. Het voorbereiden van een beheerplan verloopt volgens een vaste procedure die gebaseerd is op de Algemene wet bestuursrecht en op de artikelen 19a en 19b van de NBW 1998. In deze procedures zijn voor omwonenden en andere belanghebbenden voldoende mogelijkheden ingebouwd voor inspraak, bezwaar en beroep.

Vraag 8

Het Ministerie van LNV heeft de provincie Drenthe gevraagd voor een pilot in het VHR-gebied Drentse Aa. Deze pilot richtte zich op de mogelijke gevolgen voor de omgeving. Dit is door de provincie geweigerd en deze pilot is naar de Achterhoek verplaatst. Wij vinden dat een gemiste kans, omdat juist in dit gebied strijdigheden tussen het huidige gebruik en de doelstellingen van de VHR groot lijken te zijn. Wat is uw argument geweest om niet in te gaan op het verzoek van het Ministerie van LNV?

Antwoord 8

Door het Ministerie van LNV zijn vier "werkateliers" georganiseerd in Nederland om de werking van de nieuwe NBW te inventariseren. Naast recreatie, kustverdediging en verdroging is begin februari gezocht naar een pilotgebied voor het verkennen van de (on)mogelijkheden die dat voor de landbouw (ammoniak) met zich meebrengt. Hiervoor was het Drentsche Aa-gebied in beeld.

Wij hebben er op dat moment voor gekozen om niet op dit verzoek in te gaan. Landelijk loopt er al een spoor om te komen tot een "handelingskade" voor veehouderijbedrijven nabij VHR-gebieden. Wij willen bij voorkeur deze uitkomsten afwachten voordat wij nieuwe stappen in het ammoniakdossier nemen. De minister is voornemens voor de zomer een brief aan de Tweede Kamer te sturen over het beoordelingskader bij vergunningverlening.

Daarnaast is een ander Drents Natura 2000-gebied, te weten het Dwingelderveld, betrokken in een studie van Alterra over de relatie NBW en vergunningverlening in het kader van ammoniak. Deze studie wordt in opdracht van LNV uitgevoerd.

Ook het feit dat in Drenthe al de Klankbordgroep Wet ammoniak en veehouderij aan het werk is alsmede het lopende proces in het Drentsche Aa-gebied, hebben meegespeeld bij onze beslissing om niet aan de pilot mee te doen.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

Bijlage(n):
gm/coll.

VOLKSPARTIJ VOOR VRIJHEID EN DEMOCRATIE
statenfractie Drenthe

Aan de voorzitter gedeputeerde staten, de heer A.L.ter Beek.

Betreft; Vragen ex artikel 42 RvO

Geachte heer ter Beek,

Het ministerie van LNV heeft middels een concept notitie Natura 2000 gebiedendocumenten met bijbehorende werkkaarten de Vogel- en Habitatrictlijngebieden begrensd. Hieruit blijkt dat het in Drenthe om vrij forse oppervlakten gaat, verdeeld over 14 gebieden. Dit is op zich niet zo verrassend, onze provincie heeft relatief veel natuurgebieden die beschermt dienen te worden. Het begrenzen zal echter grote gevolgen hebben voor activiteiten in en rond deze gebieden. De VHR is een Europese richtlijn die in het relatief dichtbevolkte Nederland wellicht heel anders uitwerkt dan elders in Europa. Het is van het grootste belang dat dit wordt ingezien en dat daarom begrenzen met de grootste zorgvuldigheid gebeurt. De VVD heeft hierover zorgen en wil u daarom graag een aantal vragen stellen, dit mede naar aanleiding van uw reactie van 7 februari 2006, welke vooraf was gegaan door een ambtelijk toegezonden commentaar. Bovendien is in de laatste uitgave van Milieuwijzer aandacht besteed dit onderwerp.

Vraag 1. De nu voorliggende voorstellen geven een aanzet tot een complete nieuwe ronde van beleidsontwikkeling in het landelijk gebied. Er moeten nieuwe beheersplannen worden opgesteld en bestemmingsplannen en waterbeheersplannen zullen hierop afgestemd moeten worden. Bovendien zullen alle ondernemers en burgers, die in de invloedssfeer van een gebied zitten, geconfronteerd worden met vergunningsplicht waarbij de provincie het bevoegd gezag is. Al met al een nieuwe belasting van overheden en burgers. Een en ander staat haaks op het actuele streven naar het terugdringen van de regeldruk en administratieve lasten. Is onze constatering juist en zo ja, op welke wijze ziet het College kans de deze lastendruk zoveel mogelijk te beperken?

Vraag 2. Waarop worden ruimtelijke plannen en ontwikkeling getoetst als er nog geen beheersplan is en is het mogelijk dat bestaand gebruik door gemeenten "wegbestemd" moet worden als er een strijdigheid blijkt met de instandhoudingsdoelstellingen van het VHR-gebied?

Vraag 3. Bij de begrenzing van de VHR gebieden is volgens de documenten gekozen voor aansluiting bij de EHS. Op zich lijkt dat verdedigbaar, ware het niet dat er een fundamenteel verschil zit tussen de realisatie van de EHS en de bescherming van de VHR-gebieden. De realisatie van de EHS is op basis van vrijwilligheid. Het gaat hierbij zowel om de verwerving, het afsluiten van beheersovereenkomsten en het treffen van maatregelen op het vlak van bijvoorbeeld waterhuishouding. Bij de VHR-gebieden wordt deze vrijwilligheid verlaten en worden vrijwel alle belangen en ontwikkelingen ondergeschikt gemaakt aan de doctrine van de doelen van het beheersplan. Vanuit deze achtergrond is het duidelijk dat het bestempelen als VHR gebied een zorgvuldige afweging vraagt. Een afweging waarbij niet alleen de ecologische doelen de doorslag geven, maar ook sociaal, economisch en maatschappelijke belangen in de afweging worden betrokken. Wij sluiten ons aan bij werkgevers en nemers organisaties die zich, bij een onevenwichtige afweging van belangen, zorgen maken over

bedrijfsontwikkeling en werkgelegenheid (Landbouw en Toerisme). Is die juist en op welke wijze gaat het College bij het opstellen van haar beheersplannen om met bestaande belangen en bestaand gebruik en de mogelijkheden voor nieuwe ontwikkelingen?

Vraag 4. Het is de VVD opgevallen dat G.S in haar commentaar op de conceptaanwijzing nogal eens om uitbreiding van terreinen en maatregelen vraagt. Zonder inzicht voor de gevolgen lijkt ons dat niet verstandig. De VVD is niet op voorhand tegen elke uitbreiding maar wil eerst meer zicht op de consequenties. Zijn deze consequenties wel in beeld gebracht en deelt u die mening?

Vraag 5. De EU lidstaten hebben afgesproken om maatregelen te nemen die nodig zijn om een gunstige staat van instandhouding van soorten en habitat typen, die van communautair belang zijn, te realiseren. Als je deze uitgangspunten projecteert op de begrenzingen en de bepaling van doelen voor de Drentse gebieden, dan valt op dat op veel plaatsen de ambities zich meer richten op het uitbreiden van natuur van een geselecteerd type. Dus niet koesteren wat er is, maar het verder ontwikkelen van natuur. Als gevolg hiervan zie je dat in elk gebied waar (los van de structurele aanwezigheid van een type) mogelijk potenties liggen, deze habitattypen als streefdoel zijn opgevoerd. Er wordt dus niet ingezet op een robuuste en geconcentreerde inzet op een locatie, maar op veel plekken wordt een poging gewaagd om met inzet van veel cultuurtechnische maatregelen iets te realiseren. Men kan zich afvragen of dit efficiënt is en ook vereist wordt. Hoe kijkt GS tegen deze materie aan?

Vraag 6. In voorliggende documenten neemt Nederland nogal een verzwaring op zich ten opzichte van de reeds aangemelde doelen en habitattypen. Als voorbeeld voor het Dwingelderveld word voor kwaliteitsverbetering 15%, dat is 565 ha van de totale oppervlakte, voor stuifzanden gereserveerd terwijl die daar helemaal niet zijn. Wat is de mening van GS daarover?

Vraag 7. De Drentse burger wordt nauwelijks bij het beheer van natuurgebieden betrokken. Er zou in Drenthe meer gestructureerd overleg met omwonenden moeten komen. Bent u dat met ons eens en wil u dat ook bevorderen?

Vraag 8. Het ministerie van LNV heeft de provincie Drenthe gevraagd voor een pilot in het VHR gebied Drentse Aa. Deze pilot richtte zich op de mogelijke gevolgen voor de omgeving. Dit is door de provincie geweigerd en deze pilot is naar de Achterhoek verplaatst. Wij vinden dat een gemiste kans, omdat juist in dit gebied strijdigheden tussen het huidige gebruik en de doelstellingen van de VHR groot lijken te zijn. Wat is uw argument geweest om niet in te gaan op het verzoek van het ministerie van LNV?

In afwachting van uw antwoorden,

hoogachtend, namens de VVD fractie,

Albert Lanting.
Klaas Smidt